

Секція: МЕНЕДЖМЕНТ У ВИРОБНИЦТВІ ТА СОЦІАЛЬНІЙ СФЕРІ

Керівники: проф. Б. Андрушків, проф. Н. Кирич.

Секретар: доц. Ю. Вовк

УДК 658.589

Б. Андрушків, І. Вовк

(Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя)

ІННОВАЦІЙНИЙ ПОТЕНЦІАЛ РЕСУРСОВИКОРИСТАННЯ НА ПІДПРИЄМСТВАХ МАШИНОБУДІВНОЇ ГАЛУЗІ УКРАЇНИ

Друга половина ХХ століття характеризується виникненням наукоємних і високотехнологічних виробництв, впровадженням інноваційних стратегій, що зумовили динамічний розвиток таких країн, як США, Японія, Англія, Франція. Уряди провідних європейських країн з ринковою економікою фінансують розвиток фундаментальних та прикладних наук, дослідно-конструкторських і проектних робіт, а також створення відповідних виробництв. Сталий економічний розвиток вищезгаданих країн значною мірою зумовлений координуючою роллю держави у створенні умов для накопичення відповідних коштів підприємствами виробничої сфери.

Без реальних капіталовкладень у виробничу сферу неможливі розвиток і ефективність інноваційних процесів, що визначають економічне зростання кожної країни [1]. На відміну від розвинутих країн, де 85 - 90% приросту ВВП припадає на виробництво наукоємної продукції, українська економіка розвивається без суттєвого впровадження результатів наукових досліджень. В машинобудівній галузі освоюється лише 20% завершених розробок нової техніки і технологій. На 80% підприємств не здійснюється ніяких інновацій. Питання інноваційного розвитку особливо актуальне для підприємств машинобудівної галузі України, оскільки якість продукції необхідно підтримувати на світовому рівні, а це потребує значних інвестицій у наукове забезпечення і технологічне відновлення виробництва. Але поки, на жаль, частка інвестицій у машинобудівну галузь складає лише 7,7% від загального обсягу інвестицій у промисловість.

Інноваційна активність стримується слабким державним фінансуванням науково-дослідних та дослідно-конструкторських робіт, відсутністю власних коштів компаній, проблемами із сировиною і комплектуючими виробами, а також активним проникненням на відповідні ринки західних фірм. Протягом останніх років механізацію і автоматизацію виробництва здійснювали лише 2% машинобудівних підприємств, впроваджували прогресивні технологічні процеси - 6%, освоювали нові види машин, обладнання, апаратів та приладів – 2%; тільки 1% знов створених машин та обладнання перебуває на рівні або вище рівня міжнародних стандартів. Україна і надалі залишається експортером низькотехнологічної машинобудівної продукції. До того ж, ресурсо- і енергоємність вітчизняної продукції відповідно в 2-3, 6-9 разів вища, ніж в розвинутих країнах, енергетична складова в українських товарах становить близько 25%.

Технічні і технологічні розробки в галузі інноваційного ресурсозбереження забезпечують досягнення більш низької ресурсоємності виробництва при аналогічних або навіть менших витратах. [2]. Очевидно, що обґрунтоване зростання обсягів виробництва продукції провідних галузей промисловості України можливе лише внаслідок активної інноваційної політики держави щодо виробничої сфери.

Література

1. Мищик Б., Мочерний С. Технологія виробництва // Економічна енциклопедія. – К.: ВЦ «Академія», Тернопіль: Академія народного господарства, 2002. – Т. 3. – С. 626-627.
2. Вайцеккер Э., Ловинс Э., Ловинс Л. Фактор четыре. Затрат – половина, отдача – двойная. Новый доклад Римскому клубу. - М.: Academia, 2000. – 400 с.